I Overzicht van afspraken uit het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen

In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen BES (hierna BofvBES) op 31 oktober 2013 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met de bestuurders van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba een aantal afspraken gemaakt. Deze afspraken zal de minister van BZK bespreken in de Ministerraad.

Kabinetsstandpunt onderzoek taakverlichting en deregulering Caribisch Nederland

Het kabinetstandpunt is in de CN- week gewisseld met de bestuurscolleges van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Zij onderschrijven de conclusies van het onderzoek en het standpunt van het kabinet ter zake. Specifiek vragen de openbare lichamen aandacht voor het maken van prioriteitstelling bij de implementatie van nieuwe wetgeving en wijziging van wetgeving. Ook verzoeken zij het kabinet om technische bijstand voor het plaatsen van de wet- en regelgeving op internet. Tenslotte vragen zij aandacht voor de beperkte juridische capaciteit op de eilanden. In reactie hierop zal het kabinet juridische capaciteit ter beschikking stellen aan de openbare lichamen om technische bijstand te geven bij het consolideren van hun wetgeving. Verder zal het kabinet de toegankelijk van wetten.nl verbeteren voor de inwoners van Caribisch Nederland, bijvoorbeeld door de site te linken met die van de eilandelijke overheid. Tenslotte wordt wetgevingsdrukte en bureaucratie regelmatig geagendeerd in het interdepartementaal overleg Caribisch Nederland (de zogenoemde CN-tafel); hierin kunnen ook door de eilanden aangeleverde concrete voorbeelden worden geagendeerd.

Evaluatie

Overwegende:

1. De gemaakte afspraken in de "Slotverklaring van de Miniconferentie over de toekomstige staatkundige positie van Bonaire, Sint Eustatius en Saba" in oktober 2006 over het evalueren van de nieuwe staatkundige structuur en het geleidelijk vervangen van de (voormalige) Nederlands-Antilliaanse wetgeving door Nederlandse wetgeving.

2. Het in het bestuurlijk overleg van 31 januari 2008, te Den Haag, afgesproken uitgangspunt voor een binnen Nederland aanvaardbaar voorzieningenniveau op de terreinen onderwijs, volksgezondheid, sociale zekerheid en veiligheid, evenals de daarop volgende kabinetstandpunten aangaande de openbare lichamen die aan de Kamers van de Staten-Generaal zijn gestuurd.

3. De parlementaire toezegging dat bij de evaluatie betrokken zal worden in hoeverre het wenselijk en mogelijk is om (Europees-) Nederlandse wetgeving in Caribisch Nederland in te voeren[1].

4. Het advies van de Raad van State, in haar voorlichting van 18 september 2006, inzake de hervorming van de staatkundige verhoudingen van de Antilliaanse eilanden binnen het Koninkrijk[2] om bij de evaluatie ook mee te nemen of "de belangen van de bevolking in de nieuwe verhoudingen voldoende worden gewaarborgd en of de samenwerking aan haar doel beantwoordt"[3].

5. De openbare lichamen zijn medeopdrachtgever van de evaluatie, ter uitdrukking van de gelijkwaardigheid, zoals afgesproken in het bestuurlijke overleg van de CN week in maart 2013.

6. De minister van BZK en de openbare lichamen onderstrepen opnieuw de legislatieve terughoudendheid, opdat de evaluatie niet onnodig gecompliceerd wordt.

Is afgesproken om:

1. Op basis van de nog uit te brengen voorlichting van de Raad van State, zal besloten moeten worden of er een onafhankelijke evaluatiecommissie zal worden ingesteld of niet. De beslissing hierover zal in de eerste CN week in 2014 gemaakt dienen te worden door de bestuurscolleges en de minister BZK.

2. De bestuurders en de minister van BZK zijn overeengekomen om een werkgroep op te richten voor de afbakening van de inhoudelijke scope van de evaluatie. Deze werkgroep zal bestaan uit de 3 gedeputeerden constitutionele zaken en eilandsecretarissen, de SG BZK of diens plaatsvervanger, als voorzitter van de CN-tafel, de projectleider en de secretaris van het project Evaluatie Caribisch Nederland. De werkgroep kan indien noodzakelijk worden uitgebeid met experts.

3. De schriftelijke voorlichting van de Raad van State over de opzet en het proces van de staatkundige evaluatie Caribisch Nederland, zal met Bonaire, Sint Eustatius en Saba worden gedeeld en besproken worden op een nader te benoemen tijdstip en werkwijze in januari/februari 2014.

4. De uitkomsten van de departementale werkgroepen, de inzet van Bonaire, Sint Eustatius en Saba en de voorlichting van de Raad van

---

[1] Nota n.a.v. het Verslag, kamerstukken II, 2009-2010, nr. 6, par. 4.

[2] Bijlage bij Kamerstukken II 2006/07, 30 800 IV, nr 3 (voorlichting) en nr. 4 (reactie).

[3] Kamerstukken II 2006/07, 30 800 IV, nr 3, pagina 11.

State vormen de basis van de definitieve evaluatieopdracht die zal worden geformuleerd door de werkgroep.

5. De evaluatieopdracht zal op een nader te benoemen tijdstip in een bestuurlijk overleg tussen de minister van BZK en Bonaire, Sint Eustatius en Saba worden vastgesteld. De evaluatieopdracht zal uiterlijk in juni 2014 worden vastgesteld en aan de beide Kamers van de Staten Generaal worden gestuurd.

6. De evaluatie zal een objectief en feitelijk karakter hebben. Het evaluatierapport bevat geen aanbevelingen.

7. Op basis van de uitkomsten van de evaluatie zullen door de eilanden en minister van BZK gezamenlijk voorstellen worden gedaan voor aanpassingen in het algehele beleid voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba en waar nodig per eiland afzonderlijk. Dit zal worden vastgelegd in een kabinetsstandpunt.

8. Het kabinetstandpunt zal gezamenlijk met het evaluatierapport aan de beide Kamers van de Staten Generaal worden gestuurd.

Ontwikkelplannen

- Het kabinet en de openbare lichamen zien de ingediende ontwikkelplannen als een goede basis voor de verdere ontwikkeling van de eilanden.
- De openbare lichamen stellen dat de vrije uitkering ontoereikend is om achterstanden weg te werken. De openbare lichamen stellen dat de keuze van het kabinet voor de ondergrens in het referentiekader onderzoek ook betekent dat er beperkte middelen beschikbaar zijn voor het reguliere onderhoud van kapitaalgoederen. De minister van BZK wijst er als fondsbeheerder in dit verband op dat ook voor het BES-fonds (net als bij het gemeentefonds) geldt dat regelmatig onderhoud zal worden gepleegd aan het fonds, zoals afgesproken in 2012.
- Het kabinet constateert dat er recent door ministeries de nodige middelen ter beschikking zijn gesteld voor zaken die in de ontwikkelplannen zijn genoemd. In de afsprakenlijst per departement worden omvang, duur en invulling van de verschillende middelen nader toegelicht. Het kabinet stelt dat het uitgangspunt van de financiële verhoudingen is dat het aan de openbare lichamen is om tot goede prioriteitstelling te komen binnen de eigen middelen c.q. de vrije uitkering. Het kabinet heeft geen ruimte extra middelen ter

beschikking te stellen. Hierbij moet worden bedacht dat ten opzichte van de transitie de rijksuitgaven aan Caribisch Nederland fors zijn gestegen (€ 300 miljoen in 2014).

- De openbare lichamen en het kabinet achten dat het wenselijk is dat wordt onderzocht hoe aan departementale kant de coördinatie en daarmee rijksbrede prioriteitstelling binnen deze budgettaire kaders kan versterken.
- Voor renteloze leningen gelden overigens de bekende budgettaire beperkingen. Het kabinet zal formeel door de eilandsraad ingediende aanvragen voor renteloze leningen bezien in het voorjaar 2014 in het kader van de begrotingsvoorbereiding en in het licht van de rijksuitgaven van 2014 en volgende jaren.
  Voor alle renteloze leningen geldt wel de voorwaarde dat het College financieel toezicht moet hebben geconstateerd dat de aflossingen kunnen worden opgebracht door het openbaar lichaam.